

— jeg veed ikke hvor mange Skillingen, men det er kun nogle faa, — og som man kan skaffe sig til enhver Tid og kan møde med upaafstrevet, altsaa uden nogenformelst Paategning. Har han en saadan Bog, kan Husbonden, uden at han behøver at frygte for at falde ind under Lovens Straffebestemmelser, antage ham som fri Arbejder, som Dagleier. Det forekommer mig, at dette virkelig er det Hele, som vort Forslag indeholder, selv om man tager det i dets videste Betydning, og det forekommer mig endvidere, at Forslaget kan have den meget store Betydning, ikke at aabne den lette Vovet, som den høitagtede Minister indrømmer, at der i Grunden er til at kunne eludere hele Paategningsystemet.

Justitsministeren (Nellemann): Jeg skal nu for det Første bemærke til det, som den ærede sidste Laler yttrede, at i den Henseende er Forholdet ganske sikkert meget forskjelligt rundt omkring i Landet. Det kan vist paa ingen Maade siges at være det over hele Landet Sædvanlige, at en Mand kjenner alle sine Dagleiere. Det kan da i alt Fald kun gjælde om de Dagleiere, der arbeide Aar ud og Aar ind eller dog i længere Tid tjene hos den samme Mand; men Dagleierforholdet er et meget løst Forhold. Paa mange Steder har man kun en Dagleier i nogle Dage, saa gaar han, og saa kommer der en anden i Stedet. Jeg tror ikke, det lader sig paasta, at man i Almindelighed kjenner sine Dagleiere saa nøie, at man veed, om de søge deres Erhverv ved fast Tjeneste eller ikke, og derfor kan jeg ingenlunde tro, at denne Byrde vil blive saa ubetydelig for Husbonden, som den ærede Laler mener. Netop i de Tilfælde, hvor der ikke er Spørgsmaal om at tage en Mand for at beholde ham som fast Dagleier i længere Tid, men for at benytte ham i en vis kortere Tid, hvor man har et eller andet ekstraordinært Arbejde for, er det mest byrdefuldt, og efter min Mening aldeles urimelig byrdefuldt, at man skal indlade sig paa disse Undersøgelser, om den Paagjældende har Studsmaalsbog eller ikke, og hvad der staar deri. Det er Noget, der ganske sikkert i Omegnen af de store Byer vil være meget besværlig for Publikum. Men min Hovedindvending mod Forslaget er dog egentlig ikke saa meget denne Møje, der paalægges Husbonden — det bemærker jeg udtrykkelig — min Hovedindvending er den, at jeg ikke ser, at Forslaget kan faae nogen Betydning, saalænge det ikke er ledsaget af et andet Lovbud, gaaende ud paa, at Enhver, der vil søge Arbejde som Dagleier, skal have en Bog, Studsmaalsbog, Arbeidsbog, eller hvad man nu vil kalde det. Saalænge det ikke er slaet fast som Lov, men den gjældende Ret er den, at man er berettiget til at søge Arbejdsform Dagleier, uden at være forsynet med nogen saadan Bog, saalænge, siger jeg, saar det hele Forslag, naar det skal have den videregaaende Mening, som den ærede Laler

vedkjendte sig, ingen Betydning, fordi jeg ikke kan skjønne rettere, end at naar den Mand, man vil antage til Arbejder, siger: Jeg har ingen Studsmaalsbog, og det er jeg heller ikke pligtig til at have, kan der ikke gjøres videre derved, saa maa man tage det Svar for Fyldest. Det er det, jeg har anset for at være den egentlige Banffelighed ved Forslaget. Jeg tror derfor, at, naar Forslaget skal have den Mening, som den ærede Laler siger, maatte der være foreslaet som et Ændringsforslag Nr. 2 ved Siden deraf, at Forpligtelsen til at være forsynet med Studsmaalsbog skulde hvide ikke blot paa den, der søger Erhverv som Lyende, men ogsaa paa den, der søger Erhverv som Dagleier, at i alt Fald Enhver, der havde søgt Erhverv som Lyende og derved gif over til at søge Erhverv som Dagleier skulde beholde sin Studsmaalsbog for i fornuent Fald at kunne forevise den. En saadan Bestemmelse, synes jeg, maatte nødvendigvis knyttes til det foreliggende Ændringsforslag, naar det hele Forslag skulde have nogen virkelig Betydning. Jeg har gjort disse Bemærkninger, fordi jeg i det Hele har villet holde mig saa vidt muligt til Tanken i Forslaget; men for Resten kan jeg ikke undlade at bemærke, at saaledes som Forslaget i sig selv er stillet, vil det ikke faae nogen Betydning, fordi § 6. — som jeg er tilbøielig til at tro — naar det vedtages, vil komme til at indeholde den Forudsætning, at den Paagjældende er Lyende, og det er jo netop det, som ikke vil være givet i de Tilfælde, jeg sigter til. Dette har jeg imidlertid ikke villet opholde mig ved, idet man maasse kunde kalde det en minutiøs Indvending, jeg har kun taget Hensyn til selve Tanken, og derfor er det min Hovedindvending mod selve Forslaget, at det maatte være ledsaget af en Bestemmelse omtrent af det Indhold, som jeg har angivet.

Formanden: Det ærede 1ste Medlem for 8de Kredts har Ordet for en kort Bemærkning.

Breinholt: Med Hensyn til den allerførste Bemærkning, som den høitærede Minister gjorde angaaende Redaktionen af Forslaget — om jeg saa maa kalde det — indrømmer jeg fuldstændig Rigtigheden af, at Forslaget i Grunden vel kun kan faa praktisk Betydning, naar det gjælder et Lyende, men det er jo heller ikke Meningen, at denne Fiktion nogensinde skal anvendes overfor en Husbond, der har antaget en Dagleier, som virkelig er Dagleier. Det er kun i det Tilfælde, at Husbonden til Dagleier har antaget et Lyende, der uberettiget har forladt sin Tjeneste og ikke har sørget for at faae sin Paategning udslettet, at Fiktionen gjælder. Dette kun med Hensyn til Redaktionen. Hvad jeg derimod egentlig bad om Ordet for, var for at indbegaa den høitærede Ministers Hovedindvending mod Ændringsforslaget, som var, at han i Grunden ikke faae, det kunde faae nogen virkelig Betydning, naar det ikke efterfulgtes af en